

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum Ultimum. Parochiano.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

Abolenda.

PARAPHRASIS.

Perversa est consuetudo, si sepultura tuo non permittatur, nisi certum pretium Ecclesie persolvatur.

Notandum, Terram Cœmeterij, seu sepulchris fidelium deputatam vendi, aut pro pretio dare, in sacris Canonibus tanquam Simoniacum, prohibetur, ut sumitur ex hoc c. & ex c. questi 12. & sequentibus causa 13. q. 2. De hac re plene dicatur in tit. de Simonia.

CAPITULUM ULTIMUM.

Parochiano.

PARAPHRASIS.

Parochianus, qui ob manifesta crimina, videlicet homicidium, incendium, violentam injectionem manuum in Clericos, vel incestum, excommunicatus fuit, in extremis positus à presbytero in propria forma Ecclesie absolutus est in cœmeterio sepeliri, & aliorum Ecclesiarum cœmeteriorum particeps fieri debet, ut erò hæredes, ad quos bona ejus pervenerunt, per Ecclesiasticam censuram appellari debent, ut pro ipso satisfaciatur.

SUMMARIUM.

1. *Mortuandis quomodo imponatur satisfactio?*
2. *Quando, & quomodo à hæresibus ear obligatio satisfaciendi laxetur?*

Notandum primum, In mortuis cœculo constitutum presbyter ab omnibus peccatis, & annexis excommunicationibus, quamvis alioquin reservate sint, absolvi potest; debet tamen servare libertatem à SS. Canonibus præscriptam c. 1. & ex tenore 10. c. cum desideres 15. de sententia excommunicationis, videlicet ut imparet satisfactionem parti læcæ, & quædam realem, si statim præstari possit; nisi mor-

vel celebrari permittant; certum autem sit, in violatis Ecclesijs licitum non esse divina officia peragere, sicuti docent omnes apud Sayrum in thesaurolib. 5. c. 16. n. 19.

Dicendum igitur, Ecclesias non esse violatas, ideòque reconciliatione non indigere, saltem solemniter; interim decens est, ut aqua lustrali, seu benedicta per presbyterum aliquem prius aspergantur Ecclesie, quam in ijs divina officia deinde peragantur, sicuti lib. 5. tra. 5. c. 5. n. 13. explicavi addendo 5.

Quamobrem necessarium etiam non est, ut excommunicatorum & hæreticorum corpora exhumentur, cum id facile, & sine perturbatione aliqua, plerumque fieri non possit. Quamobrem de V. sepultura n. 3. limitatè loquitur, si sint sepulci excommunicati denunciati, tunc exhumandos, & locum reconciliandum esse. Interim non nego, si aliquis, seu hæreticus, seu alius notorius peccator, contra sacros Canones in loco sacro sepultus esset, quin Episcopus in detestationem sceleris, & honorem loco sacro conservandum, jubere possit, & interdum debeat, ut exhumetur; nego autem, id universim esse necessarium, aut in præcepto, præsertim quoad eos, qui dudum sepulti, longo tempore in terra continebantur. Consultum tamen valde, ut omnes memoriae, & sepulchra externa, quæ honoris causa posita sunt, paulatim ex Ecclesia penitus tollantur.

3. *Afferunt secundum. Si excommunicatorum corpora discerni non possint, ideòque nec exhumari, quin simul etiam corpora fidelium eruantur, utraque intacta relinqui debent. Hinc bene infert Abb. n. 4. si non potest puniri malus, quin etiam innoxius affligatur, tolerandus potius est malus juxta L. absentem 5. ff. de pœnis, ubi dicitur, satius est, impunitum relinqui facinus nocentis, quàm innocentem damnari.*

**

Animarum.

PARAPHRASIS.

Bonifacius VIII. severe prohibet Religiosis, & Clericis secularibus, ne aliquens ad vouendum, jurandum, aut promittendum inducant, ut apud ipsorum Ecclesiam eligat sepulturam, vel iam electam ulterius non immutet; quod si secus actum fuerit, electio sepulturæ irrita erit, & quæ occasione sepulturæ provenerunt, restitui debent Ecclesie, in qua de jure corpus sepeliri deberet, si sepultura electa non esset: quod si restitutionem non faciant, Ecclesie ipsorum, in quibus corpora ita sepulta fuerunt, ipso facta sint, & maneat supposita interdicto, donec plena, & sepulorum corporum, & oblationum, fiat restitutio. Videri possunt, quæ dixi in c. cum liberum 6. hoc tit. & Suarez de censuris disp. 37. s. 1. ubi hoc jure latum interdictum explicat.

CAPITULUM II.

Cum quis.

PARAPHRASIS.

Si is, cujus Majores soliti sunt in aliqua Ecclesia v. g. Regularium sepeliri, eam dimissa, in alia Ecclesia extra suam parochiam Sepulturam sibi elegerit, portio Canonica non Ecclesie, in qua sepultura Majorum est, sed illi Ecclesie, in qua officia divina defunctus audivit, & Ecclesiastica Sacramenta percepit, provenire debet.

SUMMARIUM.

1. Portio Canonica debetur Ecclesie parochiali, quando extra parochiam, in alia Ecclesia, defunctus sepelitur.
2. Quid faciendum, si quis duo domicilia habeat?

X x 2

3. Sepul-

nis, præsertim eo tempore, quo periculum in mora est, sufficit cautio de satisfaciendo. Qua de re dixi lib. 1. tra. 5. p. 2. c. ult. n. 8. Videri etiam debet lib. 5. tra. 6. c. 12.

Notandum secundum, Obligatio satisfaciendi lætis transit ad hæredes, secundum quantitatem bonorum ad ipsos peruenientium. Verùm distinguendum est, utrum agatur duntaxat de injuria illata sine damno, pecuniâ æstimabili; an verò agatur de satisfactione propter illatum damnum, v. g. in homicidio, furto &c. Prior illa obligatio ordinariè non transit ad hæredem. *S. non autem Inst. de perpetuis, & temporalibus actionibus*, nisi his cum defuncto contestata fuerit. *L. unica C. de delictis defunctorum*, quia per litis contestationem, veluti contrahunt partes inter se; at verò, si ex contractu orta sit obligatio, eam ad hæredes transire certum est. Posterior autem obligatio, quæ oritur ex damno voluntariè dato per maleficium, aut quasi maleficium, ad hæredes transit, saltem secundum Canonicum, & conscientie forum, ut colligitur ex hoc c. & c. 1. de rapinis c. 2. de usuris in 6. & explicavi lib. 3. tra. 2. c. 6. n. 3. & 4.

Adde, si damnum non sit illatum, sed sola injuria, tunc actionem quidem non competere adversus hæredem, cum actio criminalis personalis sit, hæredi, & adversus hæredem non competens, ut docui lib. 3. tra. 6. c. 1. n. 5. tamen injuriam passus judicis officium implorare potest, ut hæres, ad quem bona injuriam inferentis perveniunt (si is de satisfaciendo ante absolutionem, juratoriam v. g. cautionem fecit) compellatur, ad exonerandam animam defuncti, pro ipso satisfacere, sicuti hic Innoc. docet.

